

GENÇLERİN GELECEĞİ, GELECEĞİN MESLEKLERİ

Keçiören Rehberlik ve Araştırma Merkezi

Bu yayın Keçiören Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından “Gençlerin Geleceği, Geleceğin Meslekleri” bilgilendirmesi kapsamında 2024 yılında basılmıştır. Tüm yayın hakları Keçiören Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğüne aittir. Ücret ile satılmaz.

Çalışma Ekibi:

Bora DEVECİ

Fahri UZUN

Gönül AKGÜL

Ebru OKUL

Günümüzün hızla değişen ve gelişen dünyasında, gençlerin gelecekteki kariyerlerine hazırlanmaları giderek önem kazanmaktadır. Gelecek, gençlerin hayal gücüyle şekillenecek ve bugünden atılan adımlarla gelişecek bir serüvendir. İleriye doğru yol alırken, mesleklerin de gelişeceği ve dönüşeceği açıkça görülmektedir. Teknoloji, bilim, çevre ve toplumsal ihtiyaçlar, geleceğin mesleklerini belirleyecek ana unsurlardan sadece birkaçıdır.

Bu kitapçıkla, gençlerin geleceğin meslekleri anlamasına ve kendilerini bu yeni Dünyaya hazırlamalarına yardımcı olmayı amaçlamaktayız. İçerisinde, değişimi, hangi yetenek ve bilgi alanlarının öne çıktığını, aynı zamanda da nasıl bir dünyada yaşamayı bekleyebileceğinizi bulacaksınız.

Günümüz dijital çağı, sağlık teknolojileri, sürdürülebilirlik, veri analizi, uzay araştırmaları ve daha birçok alanda yaşanan hızlı değişimler, yeni fırsatlar ve zorlukları beraber sunmaktadır. Bu değişimlerin farkında olmak ve bunlara göre hazırlanmak, gelecekte başarılı olmak için çok önemlidir.

Öğrenme bir ömür boyu süren bir yolculuktur. Bu yolculukta yol arkadaşlığı yaptığımız omuz omuza yürüdüğümüz öğretmen, anne babalar ve elbette öğrencilere kitapçığın yol gösterici olmasını umuyorum.

Bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum, “GENÇLERİN GELECEĞİ, GELECEĞİN MESLEKLERİ” kitapçığının başta öğrencilerimize, okullarda görev yapan meslektaşlarımıza ve anne babalara yararlı olmasını temenni ediyorum.

Bora DEVECİ
Keçiören Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürü

Dünya hızla değişiyor...

Gelecek, her zaman bilinmezliklerle dolu bir macera gibi görünse de, bugünün gençleri için sonsuz olanaklarla dolu bir deneyim sunmaktadır. Teknolojinin hızla evirildiği, küresel bağlantıların her zamankinden daha güçlü olduğu bu çağda, geleceğin meslekleri ve gençlerin kariyer yolları üzerine araştırma yapmak daha da önemli hale gelmektedir. Bu yüzyıldaki sosyolojik, psikolojik ve teknolojik değişimlere bağlı olarak gereksinim duyulan birey niteliklerine ilişkin beklentilerin değişmesi eğitim sistemini derinden etkilemiş ve bireylere kazandırılması gerekli bilgi, beceri ve yeterlilikler geçmişe kıyasla farklılaşmıştır (Göksel.2023). Bu bağlamda, günümüz gereksinimi yalnızca bilgi sahibi olmak değil, bilgiyi kontrol edebilen, anlamlandırabilen, kullanabilen, ayırt edebilen ve ilişkilendirebilen bireyler haline gelmektedir. Dolayısıyla bireylerin sahip olması gereken beceriler ve yeterlikler çağımız koşullarına göre değişmektedir.

Günümüzün hızla değişen ve gelişen dünyasında, lise öğrencilerinin gelecekteki kariyerlerine hazırlanmaları bu yüzden giderek önem kazanmaktadır. 21. yüzyılın meslekleri, teknoloji, iletişim ve küreselleşme gibi faktörlerin etkisiyle sürekli evrilmekte ve değişmektedir. Bu değişimler, eğitim sistemlerinin de meslek eğitimine daha fazla odaklanmasını gerektirmektedir.

Kitapçık iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm günümüz eğitim sisteminde yer alması gereken 21.yüzyıl becerilerini incelemekte, ikinci bölümde ise lise öğrencilerinin 21. yüzyılın dinamik iş dünyasında yer alabilecekleri meslekler ve mesleklerin eğitim boyutunu ele alarak, gençlerin bu meslekler için gereken beceri ve bilgiyi nasıl edinebileceklerini araştırmaktadır.

21.Yüzyıl Becerileri

21.yüzyıldaki toplumsal, ekonomik, siyasi ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak ihtiyaç duyulan birey niteliklerine ilişkin beklentilerin dönüştüğü görülmektedir (Cansoy,2018). Bu dönüşüm sürecinin bir parçası ve sonucu olarak içinde bulunduğumuz yüzyılda başarılı olabilmek için öğrencilerden birtakım yeni becerilere, 21. Yüzyıl becerilerine, sahip olmaları beklenmektedir. Bu becerilerin amacı, öğrencilerin günümüzün modern pazarlarının ışık hızına ayak uydurmasına yardımcı olmaktır (Çulha,2023). Her beceri, öğrencilere nasıl yardımcı olduğu konusunda benzersiz özelliklere sahiptir ve diğer becerilerden farklılıkları vardır. Ancak hepsinin ortak bir özelliği ise günümüzde bu becerilerin bireyin yaşamını kolaylaştırıcı etkiye sahip olduğudur. Dolayısıyla 21. yüzyılda bireylerin bu becerilere sahip olmaları önemlidir.

Yıldırım (2022) 21. yüzyılda başarılı olmak için öğrencilerin üç temel beceriden (okuma, yazma, aritmetik) ve temel bilgisayar yeterliliğinden çok daha fazlasına sahip olmaları gerektiği neredeyse evrensel olarak kabul gördüğünden söz etmektedir.

Harari (2018) günümüz dünyasında eğitimde en son verilmesi gereken şeyin bilgi olduğunu, bilgiyi anlamlandırabilme, kullanabilme, önemli ve önemsiz olanı ayırt edebilme ve bu bilgileri dünya ile ilişkilendirebilmenin önemli olduğunu ifade etmektedir. Bunun yanında insan hayatının öğrenme evresi ve onu takip eden çalışma evresi mantığının değişeceğini öne sürmektedir(Cansoy,2018).

OECD (2018) tarafından hazırlanan bir raporda şu an öğrenci olan bireylerin 2030 yılında birer yetişkin olacakları, bazı mesleklerin kaybolacağı ve yeni meslek alanlarının oluşacağı ifade edilmektedir. Bu bakımdan okullarda çok bilgi aktarmaktan ziyade kaliteli öğrenme zamanları oluşturularak öğrencilerin yeni ortaya çıkacak mesleklere hazırlanmaları ve bu becerileri kazanmalarının önemli olduğu belirtilmektedir.

Wagner (2008) yaptığı çalışmada 21. yüzyılda başarılı olabilmek için yedi temel beceriye sahip olunması gerektiğini belirtmektedir. Wagner bu çalışmayı hazırlarken Hiçbir Çocuk Geri Kalmasin (No Child Left Behind [NCLB]) yaklaşımıyla bu becerileri tespit etmeye çalıştığını ifade etmiştir. Bu model bilişsel becerilerin önemini kabul etmekle kalmamakta, aynı zamanda sosyal ve duygusal öğrenmeyle ilişkili öğrenim ve öğrenmeye yönelik öğrenci eğilimlerine ilişkin becerilerin rollerini de vurgulandığını ifade etmektedir. Wagner'a göre

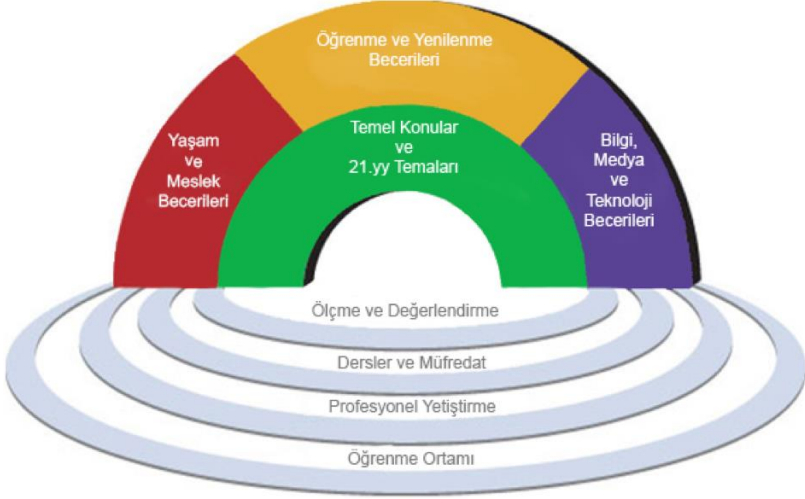
21.Yüzyıl Becerileri

1. Eleştirel düşünme ve problem çözme becerisi,
2. İşbirliği kurma becerisi,
3. Zihinsel çeviklik ve esneklik,
4. İnisiyatif alma ve girişimcilik,
5. Sözlü yazılı iletişim,
6. Bilgiye ulaşma ve işleme becerisi,
7. Meraklanma ve hayal kurma becerisi dir.

Diğer taraftan; Amerika Birleşik Devletleri'nde 21 eyalette uygulanan ve 33 kurum tarafından desteklenen bir stratejik eğitim projesi olan

“Partnership for 21st Century Learning (P21)” adlı proje, 21. yy. becerilerinin program ve öğretimde belirtilen beceriler yukarıda bahsedilen becerilerle paralellik göstermektedir (Gelen,2018).

Öğrenme ve Yenilikçilik

- Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme
- Yaratıcılık ve Yenilikçilik
- İş birliği Yapma
- İletişim Kurma

Dijital Okuryazarlık

- Bilgi Okuryazarlığı
- Medya Okuryazarlığı
- Bilgi Teknolojileri Okuryazarlığı

Kariyer ve Yaşam

- Esneklik ve Uyumluluk

- Girişimcilik ve Öz-Yönetim
- Toplumsal ve Kültürlerarası Etkileşim
- Yaratıcılık ve Güvenilirlik
- Liderlik ve Sorumluluk

Öğrenme ve Yenilenme Becerileri

Yaratıcılık ve Yenilenme

- ✓ Çalışma hayatında orijinallik ve yaratıcılık sergilemek
- ✓ Diğerlerinin işine yarayacak yeni fikirler geliştirmek, uygulamak ve anlatmak
- ✓ Yeni ve farklı bakış açılarına açık ve uyumlu olmak
- ✓ Yeni gelişen alanlarda yaratıcı fikirlerle somut ve yararlı katkılar sunmak

Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme

- ✓ Anlamaya yönelik, doğru akıl yürütmek
- ✓ Karmaşık seçimler yapmak ve kararlar vermek
- ✓ Sistemler arası ilişkileri anlamak
- ✓ Farklı bakış açılarını netleştirmeye ve daha etkili çözümler üretmeye yönelik sorular belirlemek ve sormak
- ✓ Problem çözmek ve soruları yanıtlamak üzere bilgiyi sınırlandırmak, çözümlenmek ve birleştirmek

İletişim ve İşbirliği

- ✓ Konuşurken ve yazarken düşünceleri ve fikirleri açık ve etkili bir şekilde birleştirip kullanmak
- ✓ Farklı ekiplerde etkin çalışabilme becerisi göstermek
- ✓ Ortak bir amaca ulaşabilmek için gerekli çabayı gösterecek şekilde esnek ve istekli olmak
- ✓ İşbirliğine dayalı çalışmalar için sorumluluğu paylaşmak

Bilgi, Medya ve Teknoloji Becerileri

Bilgi Okuryazarlığı

- ✓ Problemlerin çözümüne yönelik olarak bilgiye yeterli ve etkili düzeyde ulaşmak, bilgiyi eleştirel ve yeterli düzeyde değerlendirmek, doğru ve yaratıcı bir şekilde kullanmak
- ✓ Bilginin erişimine ve kullanımına yönelik olarak etik ve yasal konularda temel bir anlayışa sahip olmak

Medya Okuryazarlığı

- ✓ Medyadaki iletilerin hangi amaçlara yönelik ve hangi araçları, özellikleri ve yenilikleri kullanarak nasıl yapılandırıldığını anlamak
- ✓ İnsanların iletileri nasıl farklı yorumladığını, değer yargılarının ve bakış açılarının sürece nasıl dâhil edilip edilmediğini, medyanın inanç ve davranışları nasıl etkilediğini gözlemek
- ✓ Bilginin erişimine ve kullanımına yönelik olarak etik ve yasal konularda temel bir anlayışa sahip olmak

Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICT) Okuryazarlığı

- ✓ Bilginin ekonomik kullanımına yönelik olarak, bilgiye erişmek, onu yönetmek, bütünleştirmek, değerlendirmek ve yaratmak üzere dijital teknolojileri, iletişim araçlarını ve ağları uygun kullanmak
- ✓ Bilgiyi araştırmak, düzenlemek, değerlendirmek ve paylaşmak üzere teknolojiyi araç olarak kullanmak ve bilginin erişimine ve kullanımına yönelik olarak etik ve yasal konularda temel bir anlayışa sahip olmak

Yaşam ve Meslek Becerileri

Esneklik ve Uyum

- ✓ Farklı rol ve sorumluluklara uyum sağlamak
- ✓ Karmaşık ve önceliklerin değiştiği ortamlarda etkin olarak çalışmak

Girişimcilik ve Öz Yönelim

- ✓ Kendi anlayışını ve öğrenme gereksinimlerini gözlemlemek
- ✓ Uzmanlaşmak üzere temel becerilerin ve öğretim programının sınırlarını aşarak kendi öğrenme sınırlarını ve fırsatlarını keşfetmek, genişletmek
- ✓ Becerilerini profesyonel düzeye yükseltmek üzere girişimlerde bulunmak
- ✓ Başkalarının gözetimi olmaksızın görevleri tanımlamak, öncelik sırasına koymak ve tamamlamak
- ✓ Zamanı etkili kullanmak ve iş yükünü idare etmek
- ✓ Öğrenmenin yaşam boyu bir süreç olduğuna ilişkin kararlı davranışlar sergilemek

Sosyal ve Kültürlerarası Beceriler

- ✓ Diğerleriyle uygun ve üretken bir şekilde çalışmak
- ✓ Farklı grupların ortak anlayışına uyum sağlamak
- ✓ Yenilikleri arttırmak ve iş kalitesini yükseltmek üzere kültürel farklılıklar arasındaki boşlukları doldurmak ve farklı bakış açılarını kullanmak

Üretkenlik ve Sorumluluk

- ✓ İşin zamanında ve kaliteli şekilde yapılabilmesi için yüksek standart ve hedefler belirlemek ve bunlara ulaşmak
- ✓ Titiz ve olumlu bir iş etiği sergilemek (örneğin, işe zamanında gelmek ve güvenilir olmak)

Liderlik ve Sorumluluk

- ✓ Diğerlerini belirli bir hedefe yönelik etkilemek ve yönlendirmek üzere bireyler arası ve problem çözme becerileri kullanmak
- ✓ Ortak bir hedefe ulaşmak üzere diğerlerinin güçlerini düzenlemek, organize etmek

- ✓ Dürüst ve etik davranışlar sergilemek
- ✓ Toplumsal faydayı ön planda tutmak

Genel olarak 21. yüzyıl öğrenci becerileri içinde yaşadığı sosyal çevreye ayak uyduran, yaşadığı çağın sorunlarına karşı çözümler üretebilen, araştırma yapan, eleştirel düşünebilen, kendini geliştiren, yaşama farklı açılardan bakabilme becerileridir. Gelişen teknolojiyi anlayıp kullanabilen, sosyal medya okumaları ve dijital okumalarını yapabilecek donanıma sahip, mesleki ve sosyal yaşamında başarıyı yakalayan kısacası bireyin daha kaliteli ve nitelikli bir yaşam sürmesi için gerekli olan tüm becerileri kapsamaktadır.

Geleceğin iş dünyasında yaratıcı ve yenilikçi olan kazanacaktır.

21. YÜZYIL MESLEKLERİNİ SEÇERKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN UNSURLAR

1.

İşin gelecek vaat eden bir alan olup olmadığı değerlendirilmelidir. İşin bireyin gelecek planlarını destekleyip desteklemeyeceğini değerlendirilmelidir.

2.

İşin bireyin kişisel yeteneklerine beklentilerine ve hedeflerine uygun olup olmadığı değerlendirilmelidir..

3.

İşin mevcut piyasadaki talebi hakkında araştırma yapılması önemlidir.

4.

İşin bireye ne kadar maddi avantaj sağlayacağı değerlendirilmelidir.

5.

Mesleğin güvenli bir ortamda çalışmayı mümkün kılup kılmayacağını da göz önünde bulundurmalıdır.

6.

İşin bireye yeterli özgürlük ve kontrol kazandırıp kazandırmayacağı göz önünde bulundurulmalıdır.

GELECEĞİN MESLEKLERİ

Ülkelerin en önemli zenginliği, sürdürülebilir kalkınmaya öncülük eden insan kaynağıdır. İçinde bulunduğumuz dijital dönüşüm çağında robotik sistemler, otomasyon, yapay zekâ ve biyoteknoloji gibi alanlardaki gelişmeler bambaşka bir geleceğe kapı aralamıştır. Hayatımızın her parçasına, her anına etki eden bu dönüşüm, çalışma hayatında ve meslekler üzerinde de etkisini göstermiştir. Mobil internet, bulut teknolojisi, insansız araçlar, nanoteknoloji ve 3D yazıcıların iş dünyasındaki kullanım yoğunluğunun artmasıyla pek çok meslek yok olurken ya da dönüşürken, ortaya yepyeni meslekler çıkmaktadır (YÖK,Çalıştay 2019).

Toplum yaşamında hepimiz bir meslek sahibi olma, bir iş yapma ve etkin olma gereksinimi içindeyiz. Çünkü insan ile yaşam arasındaki en güçlü bağ mesleki yaşamdır.

İnsanın doğuştan getirdiği belli düzeyde yetenekleri, potansiyeli, gizil güçleri vardır. Biz yaşam içinde bunları ortaya koymak, kullanmak ve geliştirmek isteriz.

Doğuştan getirdiğimiz yeteneklerimizin, potansiyelimizin ve daha sonra öğrenme yoluyla kazandığımız bilgi ve becerilerin en iyi şekilde kullanılabilmesi bizim için en doğru olan meslek alanı, işin seçilmesiyle mümkün olabilecektir.

Çalışarak, üreterek yeteneklerimizi geliştiririz, geliştikçe kendimizi daha değerli ve yeterli hissederiz, saygınlık kazanırız, iş etkinlikleri yolu ile insanlarla olan etkileşimimiz artar, belli roller ve görevler yoluyla sosyal kimliğimizi kazanırız. Ancak mesleki doyuma ulaşmadan psikolojik olarak sağlıklı bir yaşam söz konusu değildir.

Meslek seçimlerimizi yaparken meslek yaşamımızda doyuma ulaşmak için kendimize açık olan meslekleri tüm yönleri ile tanımak, gereksinimlerimizi, beklentilerimizi, ilgi ve yeteneklerimizi değerlendirmek ve bize uygun olan

mesleğe yönelmeye karar vermek gerekir. Böyle bir kararın insan yaşamında son derece önemli bir yeri vardır. Dolayısıyla meslek seçimin hayatta vereceğimiz kararların en başında geldiğini söylemek kaçınılmazdır.

"Her şey değişir; her şey sürekli bir akış içindedir; her şey akar; bir nehre iki kez giremezsiniz; çünkü ikinci seferinde ne o nehir aynı nehirdir, ne de siz aynı sizsiniz."

Herakleitos

MESLEK SEÇİMİNİN ÖNEMİ

Kariyer Yolunun Belirlenmesi

- Meslek seçimi genellikle bir kişinin kariyer yolunu belirler. Bu nedenle, doğru mesleği seçmek gelecekteki iş ve yaşam memnuniyetini etkiler.

Yetenek ve ilgi alanlarının tanınması

- Doğru mesleği seçmek, bir kişinin yeteneklerini ve ilgi alanlarını keşfetmesine yardımcı olabilir. Bu, işte başarı ve tatmin için önemlidir.

Ekonomik durum ve istikrar

- Bazı meslekler daha istikrarlı bir gelir sağlar ve daha fazla istihdam fırsatı sunar. Lise öğrencileri, gelecekteki ekonomik durumlarını düşünerek bu faktörleri göz önünde bulundurmalıdır.

Eğitim ve beceri gereksinimleri

- Farklı meslekler farklı eğitim ve beceri gerektirir. Lise öğrencileri, hedefledikleri mesleğe giden yolda gereken eğitim ve becerileri planlamalıdır.

Toplumsal katkı ve memnuniyet

- Bazı meslekler, topluma katkı sağlama ve insanlara yardım etme fırsatı sunar. Bu da kişisel memnuniyet ve toplumsal etki açısından önemlidir.

MESLEK SEÇİMİ İÇİN KRİTERLER

İlgi ve Tutku

- Öğrencilerin seçecekleri mesleği yapmaktan keyif almaları önemlidir. İlgili oldukları ve tutkulu oldukları bir alanda çalışmak, motivasyonlarını artırır.

Yetenekler ve Beceriler

- Öğrencilerin güçlü olduğu alanlara odaklanmaları ve bu yetenekleri kullanabilecekleri meslekleri tercih etmeleri önemlidir. Örneğin, bir öğrenci matematikte başarılıysa, mühendislik gibi alanlara yönelebilir. Doğru mesleği seçmek, önemlidir.

Gelecek Trendleri ve İş İmkanları

- Teknoloji ve endüstri trendlerini takip etmek, gelecekte hangi mesleklerin daha fazla talep göreceğini anlamak açısından önemlidir. Sürdürülebilirlik, yapay zeka, veri bilimi gibi alanlar gelecekte büyüme potansiyeline sahip olabilir.

Esneklik ve Uyum

- Hızla değişen iş dünyasında esneklik ve uyum kabiliyeti önemlidir. Öğrenciler, farklı alanlarda çalışabilecekleri ve sürekli olarak yeni beceriler öğrenebilecekleri meslekleri tercih etmelidir.

İş - Yaşam Dengesi

- Öğrencilerin çalışma saatleri, seyahat gereksinimleri ve stres düzeyi gibi faktörleri göz önünde bulundurmaları önemlidir. İş-yaşam dengesini koruyabilmek uzun vadeli mutluluk ve başarı için önemlidir.

Online Eğitmen

Eğitmenler aracılığıyla web siteleri üzerinden belirli bir konuda öğretici içerikler sunulmasıyla eğitmenliğin yerine getirilmesi işidir. Online eğitmenlik 2 şekilde yapılmaktadır: Bireysel ve kuruma bağlı.

Online eğitmenlerde; alanda deneyimli olmak, daha önce kurs eğitmenliği deneyiminin olması, online kullanıma aşına olmak gibi nitelikler aranmaktadır. Aynı zamanda bireyin kendini video aracılığıyla nasıl ifade edebileceğini ve online metotlara ne kadar hakim olunduğunu görmek için de bireyin kendini tanıttığı bir video çekilmesi de istenebilmektedir.

Drone Pilotu

Drone (insansız hava araçlarını) kullanan kişilere drone pilotu denilmektedir.

Drone pilotlarının görev ve sorumlulukları:

- Drone'un bakım-onarım gibi işlemleri için gerekli görüşmeleri yapmak,
- Drone ve drone üzerinde yer alan parçaların son kontrolünde yer almak,
- Uçuş dinamikleri gibi temel konular hakkında sürekli kendini geliştirmek,
- Kumanda sistemlerini düzenli olarak kontrol etmek,
- Simülasyon teknolojisi ile sürekli sınırları zorlamak ve drone kullanımı ile ilgili kabiliyetleri artırmak.

Drone pilotu olmak isteyen kişilerin Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) tarafından drone pilot lisansına sahip olması gerekmektedir. Bu lisansı alabilmek için SHGM eğitimlerinden başarılı bir şekilde geçmek gerekmektedir.

Sosyal Medya Sorumlusu

Sosyal medya uzmanları, bir markanın ya da ismin bilinirliğini arttırmak, pazarlama faaliyetlerini geliştirmek ve satışları arttırmak için çeşitli stratejiler planlayıp bunları uygulamakla ve izlemekle sorumlu olan kişilerdir.

Görev ve sorumlulukları:

- Günlük olarak, orijinal metin, resim, video vb. çevrimiçi içerik oluşturmak, düzenlemek ve yayınlamak,
- Araştırma, kıyaslama ve kitle kimliği analiziyle sosyal medya stratejisi oluşturmak ve bunları uygulamak,
- Sosyal medya pazarlama planı, editoryal takvim oluşturmak ve uygulamak,
- Gelecekteki sonuçları olumlu yönde etkilemek için bu bilgileri kullanmak,
- Sosyal medya trendlerine hakim olmak vb.

Sosyal medya uzmanı olmak isteyen kişiler için herhangi bir eğitim kriteri bulunmamaktadır. Ama bazı firmalar adaylarında yazılım ve grafik tasarım programlarına hakim olmasını belirtmektedir.

Bilgisayar Yazılımcısı

Yazılım uzmanları; bağlı olarak çalıştığı kurumun ihtiyaçlarına göre araştırma ve geliştirme çalışmaları yaparak yazılım programları tasarlayan kişilerdir. Bilişim çağının getirdiği teknolojik gelişmelere bağlı olarak yeni projeler üretmekle sorumludurlar.

Görev ve Sorumlulukları:

- Mobil cihazlarda, bilgisayarda ya da yazılım kullanılan farklı ortamlar içerisinde sistem geliştirmek,
- Söz konusu ortamlarda yazılım tasarlamak,
- Yazılım ve sistemlerin geliştirilmesini sağlamak,

- Yazılım ve sistemlerin tasarımından bakımına, test edilmesinden değerlendirilmesine kadar olan tüm aşamaları takip etmek ve kontrol altında tutmak,
- İşletim sistemleri kurmak,
- Yazılımların hatasız çalışması için çözümler üretmek.

Üniversite eğitimi, yazılım uzmanlığı için şart olarak görülmemektedir. Ama bireyin, üniversitelerin Bilgisayar Mühendisliği ve Yazılım Mühendisliği gibi alanlarında eğitim almış olması, daha donanımlı bir yazılım uzmanı olmasını sağlayacaktır. Aynı zamanda özel kurumlarda ve kamu kurumlarında verilen kurslardan da faydalanarak sertifika sahibi olunabilir.

Marka Danışmanı

Marka danışmanları, markalara ya da markalarla çalışan şirketlere danışmanlık hizmeti veren kişilerdir. Markaların pazarlama ve iletişim gibi konularda danıştıkları marka danışmanları, danışmanlık şirketlerinde ya da bağımsız olarak çalışabilmektedir.

Görev ve sorumlulukları:

- Kullanılacak iletişim araçlarının belirlenmesinde yardımcı olmak,
- Reklam yüzü seçiminden, kullanılacak dile kadar danışanları dinleme ve fikir geliştirmek,
- Markanın pazarlama faaliyetleri planlamasına katılmak,
- Markanın imajının gelişmesi ve kârın artmasını engelleyen noktaları bulmak,
- Markanın iletişim stratejisini değerlendirmek ve geliştirmek,
- Pazar araştırmalarını ve rakip analizlerini incelemek.

Marka danışmanı olmak isteyen kişilerin özel bir eğitim alması şart değildir.

Genellikle

4 yıllık lisans bölümlerinden mezun olan ve reklam ajanslarında ya da şirketlerin marka departmanlarında uzun yıllar çalışmış olan kişiler, marka danışmanı olabilirler.

Google SEO Uzmanı

SEO, “Arama Motoru Optimizasyonu” anlamına gelmektedir. SEO uzmanları, arama motorlarında daha yüksek sıralamaları elde edebilmek için web sitelerini optimize eden kişilerdir.

Görev ve sorumlulukları:

- Arama motorlarının algoritmalarını takip eder ve bu bağlamda değişiklikler yaparlar.
- Yazılım programları ile sitelerin daha çok kişi tarafından erişilebilir olmasını sağlarlar.
- SEO Uzmanlarının en önemli görevlerinden bir tanesi içerik pazarlama çalışmaları yapmaktır.

Hazırlanan SEO Uygulamalarının yeni bir kod ile etkinleştirilmesi için bir ekip ile birlikte çalışmaları gerekmektedir. Bunların yanında sponsorlu çevrimiçi reklamlar ile tıklanma oranlarının artırılmasını amaçlarlar. Müşterilerine, sitenin geliştirilmesi amacı ile önerilerde bulunurlar. Arama Motoru Optimizasyonu (SEO) Uzmanı olmak için eğitim zorunluluğu bulunmamaktadır. Çeşitli akademiler tarafından SEO Uzmanlığı sertifika eğitimi verilmektedir. Meslek profesyonellerinin başarı için kişisel tecrübe sağlamaları ve ilgili alana yönelik yüksek bir merakla sahip olması beklenir.

Web Tasarımcısı

Web tasarım uzmanı; bir firmanın ya da şahsa ait tasarım düşüncesinin yazılıma dönüştürülmesi sonucunda ortaya çıkan internet sitesine ulaşabilmek için arama motoru geliştirerek işleyen web tasarımı sürecinden sorumlu olan kişidir.

Görev ve sorumlulukları:

- Şirket ya da şahıs adına web sayfaları tasarlamak,
- Tasarlanan web sayfalarının güncelliğini korumak,
- Web sayfalarının güvenliklerini test etmek ve yayına sürmek,
- Birimlerden gelen talepler doğrultusunda tasarlanmış olan web sayfalarını güncellemek,
- Web sayfaları için içerik sorumlusu belirlemek,
- İçerik sorumlularına hizmet içi eğitim vermek,
- Özgün üretimle oluşturduğu web sitesi tasarımlarını analiz etmek,
- Yeni teknolojileri ve trendleri takip etmek,
- Web standartlarını öğrenme ve uygulama yapmak,

Web tasarımı uzmanı olmak isteyen kişilerde, üniversitelerin Mühendislik Fakültelerinde bulunan Yazılım Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği gibi bölümlerinden mezun olma şartı aranmaktadır.

Uygulama Geliştirme Uzmanı

Uygulama geliştirme uzmanları, bir işin ihtiyacı ve hedefleri doğrultusunda çeşitli yazılım ve uygulamalar tasarlamakla ve geliştirmekle sorumlu olan kişilerdir. Mevcut olan uygulamaların veya sistemlerin performanslarını iyileştirme ve bunları takip etme işlemlerini yürütürler.

Görev ve sorumlulukları:

- İş hedefleri doğrultusunda yazılım ürünlerini veya sistemlerini tasarlamak,
- Sistem veya program tasarımı için en verimli ve uygun maliyetli çözümü önererek sistem özellikleriyle prosedürlerini geliştirmek,
- Veri doğrulama yöntemlerini belirlemek,
- Yazılım gereksinimlerini uygulanabilir programlama koduna dönüştürmek,

- Uygulamaların etkinliğini izlemek, değerlendirmek ve gerekli düzeltmeleri belirlemek,
- Problem analizine yardımcı olacak akış şemaları ve sistem diyagramlarını hazırlamak,
- Mevcut sistem ve uygulamalarda ortaya çıkan gereksinimler için iyileştirmeler yapmak,
- Kullanıcılar için detaylı dokümantasyon hazırlamak ve eğitim vermek,

Uygulama geliştirme uzmanı olmak isteyen kişilerde, üniversitelerin dört yıllık eğitim veren Bilgisayar Mühendisliği, Elektrik Elektronik Mühendisliği, İşletme Mühendisliği, Matematik ve ilgili diğer bölümlerinden lisans derecesiyle mezun olma şartı aranmaktadır.

Görsel İletişim Uzmanı

Görsel medya alanında çalışan, iletişimin yanında sanat disiplinine ve dijital medyaya da hakim olan, bilgisayar temelli iletişim teknolojilerini iyi şekilde kullanabilen, video, fotoğraf, ses, yazı, grafik, üç boyutlu tasarımlar ve animasyon tasarımları yapabilen kişiler "Görsel İletişim Uzmanları" olarak bilinmektedir.

Görev ve sorumlulukları:

- Tasarımlarını çeşitli şekillerde çizerek, bu çizimleri konuyla alakalı kişilerle beraber değerlendirmek,
- Kabul edilen tasarımı geliştirmek için çalışmalarda bulunmak,
- Tanıtımı yapılacak ürünü, ekranda detaylarıyla incelemek,
- Yaratıcı fikirlerini ön plana çıkararak, projeleri hayata geçirmek,
- Projeleri, amacına yönelik verilen geri bildirimlere uygun hazırlamak ve projenin sunumunu gerçekleştirmek.

Çalışmaların, başka platformlara entegrasyonunu gerçekleştirir. Aldığı revizyonları hızlı, dikkatli bir şekilde tamamlar. Görsel iletişim günümüzde

oldukça yaygınlaşan sektörlerden biridir. Bundan dolayı görsel iletişim alanında örgün ve uzaktan eğitim olmak üzere pek çok sertifika programları düzenlenmektedir.

İçerik Editörlüğü

İçerik editörleri, internet sitesi, blog ve sosyal medya gibi dijital ortamlar için içerik oluşturma ve düzenleme işlemlerini yürüten kişilerdir.

Görev ve sorumlulukları:

- Düzenli içerik oluşturulması için editoryal takvimleri yönetebilmek,
- Ekip içinde üretilen tüm içeriğin yayımlanmadan önce yazım ve dilbilgisi hatalarını düzenlemek,
- Yeni bir ürünün veya hizmetin pazarlanmasında fikir üretmek,
- İçeriklerin her zaman özgün ve orijinal olmasını sağlamak,
- Hedef kitle analizi yapmak,
- Doğru kanalları kullanıp firmanın hedef kitleyi yakalamasını kolaylaştırmak,
- Web trafiğini incelemek ve bunları analiz etmek,
- İçeriklerin yasal sorun teşkil etmeyeceğinden emin olmak,
- Yeni trendler hakkında araştırmalar yapmak,
- Sosyal medya etkileşimini ölçmek ve analizini yapmak,

İçerik editörü olmak için resmi bir eğitim zorunluluğu bulunmamaktadır. Çeşitli akademi ve üniversitelerin SEO İçerik Editörlüğü sertifika programları bulunmaktadır. Yazı yazma kabiliyeti bulunan kişiler bu sertifika programlarına katılarak belge alabilir.

Yapay Zeka Mühendisi

Makineleri insan beyni gibi çalışabilecek şekilde programlayan, makine öğrenme algoritmalarını tasarlayan kişilere yapay zeka mühendisi denilmektedir. Makineleri, herhangi bir canlı organizmanın desteği olmadan yapay araçlarla oluşturup, insan gibi davranış ve hareketler sergilemesini sağlamaktadırlar.

Görev ve sorumlulukları:

- Veri mühendisleri ile işletme yöneticileri ve uzmanları arasında koordinasyon sağlamak,
- Veri bilimi takımının kullandığı altyapıyı otomatik bir düzene oturtmak,
- Makine öğrenme modellerini diğer uygulayıcıların kolaylıkla erişebileceği ve kullanabileceği şekilde düzenlemek,
- Yapay zeka modellerini test etmek ve çalıştırmak.

Yapay zeka mühendisliği mesleğini düşünen kişilerin üniversitelerin Yapay Zeka Mühendisliği bölümlerinden mezun olmaları gerekmektedir. Ayrıca Bilgisayar Mühendisliği veya Yazılım Mühendisliği bölümlerinden mezun olan kişiler de yapay zekâ alanında kendilerini geliştirirlerse bu mesleği yürütebilirler.

Veri Analisti

Veri analistleri; şirket kayıtlarında bulunan verileri, bilgisayar aracılığıyla analiz edip yorumlayan ve daha sonra bu verileri raporlayan kişilerdir. İstatistik tespit etme, veri işleme ve analiz etme veri analistlerinin işidir.

Görev ve sorumlulukları:

- Verilerin analiz ve ölçüm yöntemlerini tespit etmek,
- Yaptığı ölçümlerden elde ettiği verileri daha anlaşılır hale getirmek,
- Şirketlerin mali kayıtlarını araştırmak,

- Sade ve kullanışlı çözümlerle iş yapmak,
- Kurumsal şirketler arasında iletişim sağlamak,
- İş ihtiyaçlarını belirlemek,
- Amaç ve hedefleri karşılayan çözümler üretmek.

Üniversitelerde veri analisti bölümü bulunmamaktadır. Veri analisti olmak isteyen kişilerin, üniversitelerin Matematik Bölümü, Bilgisayar Bilimi Bölümü, İstatistik Bölümü, Ekonomi Bölümü gibi alanlardan mezun olup bu mesleği yapabilecekleri ifade edilmektedir.

Sevdiğiniz Bir İş Meslek Edinirseniz, Hayatta Bir Gün Dahı Olsa Çalışmış Olmazsınız. (Konfiçyüs)

Robotik Mühendisi

Geliştirilen robotik sistemin hangi amaçla kullanılacağını, hedefine nasıl ulaşacağını araştıran ve bunları belirleyen, robotu oluşturup yapılandıran ve test eden kişilerdir.

Görev ve sorumlulukları:

- Robotları ve otomasyon sistemlerini tasarlama, kurma, programlama, öğretme veya bakım yapma gibi, bireyi işe alabilecek bir şirketin birçok ihtiyacına müdahale edebilmesi ve yanıt verebilmesi gerekmektedir.

Üniversitelerin farklı bölümlerinde yüksek lisans düzeyinde robotik mühendisliği ile ilgili eğitimler verilmektedir. Robotik mühendisi olmak isteyen kişilerin bu bölümlerde yüksek lisans yapmaları gerekmektedir.

Siber Güvenlik Uzmanı

Siber güvenlik uzmanı, çalıştığı şirket ya da kurumun elektronik bilgi sisteminin korunmasını, olası saldırı ve müdahalelerin engellenmesinden sorumlu olan kişidir.

Görev ve sorumlulukları:

- Algoritma çözümleme ve yenilerini geliştirme,
- Çalıştığı kişi veya kuruluşun ağ sistemindeki saldırı zaafalarını belirleme ve bu zaafılara karşı önlem alma,
- Olası saldırılar karşısında yaşanacak olan kayıpları asgari seviyeye indirmek,
- Yeni yazılımlar oluşturarak siber saldırı ataklarına karşı en yüksek performansı gösterecek ürünleri planlama ve kullanma.

Aynı zamanda bilgi güvenliği teknolojileri programından mezun olanlar, bilgisayar mühendisleri, yazılım ve elektrik-elektronik mühendisleri siber güvenlik uzmanı olabilirler.

Bulut Mühendisi

Bulut mühendisleri; ağ, sunucular, diskler, uygulamalar ve çeşitli servisler üzerinden bilişim kaynakları kullanarak müşterinin ihtiyacı ve talebine göre hizmet sunan kişilerdir.

Google Drive, Dropbox, OneDrive ve iCloud gibi birçok bulut depolama hizmetlerinde müşterilerin ihtiyaçlarına en uygun depolama alanını seçerek veri akışını yönetirler.

Görev ve sorumlulukları:

- Algoritma oluşturmak,
- Verileri yapılandırmak ve düzenlemek,
- Gerekli altyapı çalışmalarını belirlemek ve düzenlemek,

- Kaynak kullanımını için trend analizi yapabilmek,
- Sektördeki gelişmelerin ve yeniliklerin yakından takibini yapabilmek,
- Analitik düşünmek ve araştırma yapmak,
- Çözüm ve sonuç odaklı çalışmak,
- İşletmelerin verimliliğini artıracak çalışmalar yapmak.

Bulut mühendisi olmak isteyen kişilerin, üniversitelerin 4 yıllık eğitim veren Bilgisayar Mühendisliği, Bilişim Sistemi Mühendisliği, Elektrik Elektronik Mühendisliği gibi alanlardan yetişmektedir.

İş Güvenliği Uzmanı

İş güvenliği uzmanı; iş yerinin güvenlik, sağlık ve çevre ile ilgili düzenlemelerin uygunluğunu denetler. Aynı zamanda çalışanlara hastalık ve yaralanmaları önlemek için veya çevreye zarar vermeyi önlemek için eğitim verirler.

Görev ve sorumlulukları:

- İş yeri ortamı, ekipmanları ve uygulamalarının mevzuatta belirtilen iş sağlığı ve güvenliği standartlarına uygunluğunu incelemek,
- İş yerindeki tehlikeleri belirlemek,
- Zehirli olması muhtemel malzeme örneklerini analiz yapmak üzere toplamak,
- İş yeri çalışanlarını, potansiyel tehlike barındıran çalışma koşullarından korumaya yardımcı olan prosedürleri belirlemek,
- Kazaların sebeplerini tespit etmek ve gelecekte nasıl önlenebileceğini belirlemek,
- Tehlikeli koşullar veya ekipman için kontrol sağlamak ve iyileştirici önlemler oluşturmak üzere mühendisler ve doktorlarla işbirliği yapmak.

İş güvenliği uzmanı olmak isteyen kişilerin, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından verilen “iş güvenliği uzmanı” belgesine sahip olmaları gerekmektedir. İş güvenliği uzmanı belgesini alabilmek için Mimarlık, Mühendislik, Fen-Edebiyat Fakültelerinde yer alan Fizik ve Kimya bölümleri, Teknik Öğretmenlik, Meslek Yüksekokullarının İş Sağlığı ve Güvenliği bölümlerinin birinden mezun olma şartı aranmaktadır.

Satış Uzmanı

Satış uzmanı; kurum ve kuruluşların çalışma prensipleri doğrultusunda, şirketin satışlarında verimlilik kazanması ve kar elde edebilmesi için projeler oluşturan, satış direktörüne bağlı olarak kendisine verilen görevleri yerine getiren kişidir.

Görev ve sorumlulukları:

- Şirket bünyesinde bulunan, sorumlu olduğu müşterilere karşı satış oranını yükseltmek,
- Müşteri memnuniyeti odaklı projeler hazırlamak,
- Müşterilerin ürün hakkında bilgilendirilmesi için yeni fikirler oluşturmak,
- Müşteri ihtiyacına yönelik çözüm üretmek,
- Karlı bir satışın olması için gereken organizasyonu sağlamak,
- Yenilikçi fikirler geliştirmek ve iş hacmini artırmak,
- Şirket içi dönemsel hedefleri yerine getirmek,
- Şirket için belirlenen stratejileri satış alanında etkin bir şekilde kullanmak,
- Rakip firma ve firmaların sahip olduğu hizmet/ürün faaliyetlerini izlemek.

Satış uzmanı olmak isteyen kişilerin, üniversitelerin 4 yıllık eğitim veren İşletme Bölümü ve İktisat Bölümü gibi alanlardan mezun olması gerekmektedir.

Genetik Mühendisliği

Genetik mühendisleri; canlıların kalıtsal özelliklerinde değişiklikler yaparak onlara yeni işlevler kazandırmaya yönelik araştırmalar yapan kişilerdir. Organizmanın daha sağlıklı, verimli ve çevresel zorluklara dayanıklı hale gelebilmesi için genetik yapıları düzenlemede veya değiştirmede görev alırlar.

Görev ve sorumlulukları:

- Hayvan, bitki ve insanların biyolojik sistemlerinin çeşitli mühendislik yönleri hakkında araştırma yürütmek,
- Kalıtsal hastalıkların tedavisi için genleri manipüle ve modifiye etmek üzere çalışmalar yürütmek,
- Organizmaların DNA'sını ayıklamak veya tanı testleri yapmak,
- Deneylerde ve ürünlerde kullanılacak olan yeni malzemeleri araştırmak,
- Genetik araştırma projelerinde çalışan diğer genetikçi, biyolog veya teknisyenlerin çalışmalarını denetlemek veya yönlendirmek,
- Laboratuvar araştırma süreç ve sonuçlarını belgelemek,
- Bilimsel makaleler yazarak araştırma ve deney sonuçlarını belgelemek ve yayınlamak.

Genetik mühendisi olmak isteyen kişilerin, üniversitelerin 4 yıllık eğitim veren Genetik Mühendisliği bölümünü tamamlamış olmaları gerekmektedir.

Ürün Tasarımcılığı

Ürün tasarımcısı; firmaların müşterilere sunacağı ürünlerin tasarlanma ve geliştirilme süreçlerinde, ürünün nasıl görüneceği, nasıl çalışacağı ve ne işe yarayacağı gibi tüm noktalarıyla ilgili çalışmalar yürüten kişidir.

Görev ve sorumlulukları:

- Araştırma analizi yapmak,
- Piyasa araştırmaları yaparak benzer ürünlerin özellikleri, tasarımı ve işleviyle ilgili veri toplamak,
- Kullanıcı taleplerini incelemek,
- Pazar ihtiyaçlarının doğru belirlenmesini sağlamak,
- Ürün için tasarı odaklı iş listesi oluşturmak,
- Bir üretim planı oluşturup bunun kullanılmasını sağlamak,
- Ürün geliştirme ve tasarlama için ekibi organize edebilmek,
- Geliştirme sürecini takip etmek,
- Tasarımın ya da ürünün sağlamalarının yapılmasını sağlamak,
- Tasarım kurgusunu ve akışını oluşturmak.

Ürün tasarımcısı olmak isteyen kişilerin, üniversitelerin Endüstriyel Tasarım ve Grafik Tasarım gibi bölümlerinden birinden mezun olmaları gerekmektedir.

İnsan Kaynakları Uzmanlığı

İnsan kaynakları uzmanları, başlıca görevi işe alım ve işten çıkarma olan ve insan kaynakları departmanında uzman statüsünde çalışan kişilerdir. Bir şirket içindeki tüm departmanlarla ilgilenen, şirket çalışanlarına eğitim veren ve onların motivasyonlarını artıracak faaliyetlerde bulunan kişi, insan kaynakları uzmanıdır.

Görev ve sorumlulukları:

- İşe alım sürecinde başvuru hazırlamak ve süreci takip etmek,
- Gelen taleplerdeki CV dosyalarını incelemek,
- Adaylar için mülakat yapmak,
- Bordro (hesap detay cetveli) hazırlamak ve ücret belirlemek,
- Çalışanların performansları için değerlendirmeler yapmak,
- Eğitimler düzenlemek ve sunumlar yapmak,
- Çalışanların mesai sürelerini ve izin günlerini yönetmek.

İnsan kaynakları uzmanı olmak isteyenler için Türkiye'de bulunan üniversitelerin büyük bir bölümünde İnsan Kaynakları Yönetimi Bölümü mevcuttur. Bu ve bu alanla ilgili diğer bölümlerden mezun olan öğrenciler, insan kaynakları departmanında çalışabilirler.

Dijital İçerik Yazarlığı

Dijital içerik yazarları, belirlenmiş bir konu ve alanlarla ilgili içerikler üretir, SEO uyumlu blog içerikleri yazar, içerik stratejilerini uygular ve geliştirilmesine yardımcı olur.

Dijital içerik yazarı olmak isteyen kişiler için, yazarlık yeteneği bulunan ve SEO konusunda bilgili olan herkes dijital içerik yazarı olarak çalışabilmektedir. Bunun yanı sıra üniversitelerin Türk Dili ve Edebiyatı, Türkçe Öğretmenliği ya da Yeni Medya ve İletişim bölümlerinden mezun olan öğrenciler de içerik yazarlığı mesleği için avantajlı durumda oldukları görülmektedir.

Nanoteknoloji Mühendisliği

Nanoteknoloji Mühendisliği maddenin en küçük yapı taşları üzerine çalışmalar yapan bir bilim dalıdır. Nanoteknoloji Mühendisliği bölümünün amacı

maddenin en küçük yapıtaşları üzerine araştırmalar ve projeler yürütebilecek kişileri yetiştirerek sektöre kazandırmaktır.

Nanoteknoloji mühendisi olmak isteyen kişiler üniversitelerde 4 yıllık lisans bölümü olan Malzeme Bilimi ve Nanoteknoloji Mühendisliği bölümünden mezun olmaları gerekmektedir.

Bilgi Teknolojileri Yöneticisi

Bilgi teknolojileri müdürü, bir şirketin bilgi teknolojisi projelerini denetlemek ve yönetmekle sorumlu olan kişidir. Bir sistemi geliştirmekten kurulum aşamasına kadar projenin süreçlerinin takibini yapmakla sorumludur. Müşteri, satıcı ve danışmanlar arasında irtibatı sağlamakla da görevlidir.

Görev ve Sorumlulukları:

- Firmanın bilgi teknolojisi hedeflerini belirlemede yardımcı olmak,
- Bilgi teknolojisi projesinin ana hat, bütçe ve iş takvimini planlamak,
- Danışman, programcı, geliştirici ve analistten oluşan ekibi yönetmek,
- Bilgi güvenliğini sağlamaya yardımcı olmak,
- Projenin ayrılmış bütçeyle ve planlanmış zamanda tamamlanmasını sağlamak,
- Projelerin maliyet fayda analizlerini yaparak verileri yönetim birimine rapor halinde sunmak.

Bilgi teknolojileri yöneticisi olmak isteyen kişilerin, üniversitelerin dört yıllık eğitim veren Yazılım Mühendisliği, Bilgisayar Programcılığı, Bilişim Teknolojileri ve ilgili diğer bölümlerinden lisans derecesiyle mezun olmaları gereklidir.

3D Üretim Mühendisi

3D üretim mühendisleri, bilgisayar üzerinde tasarlanmış olan veya 3 boyutlu olarak hazırlanan nesnelerin üretilmesi için kullanılan 3 boyutlu (3D) yazıcıların kurulum ve kontrol işlemlerini yürütmekle görevli olan kişilerdir. 3D üretim mühendisleri mühendislik firmalarında ve yazılım şirketlerinde çalışabilmektedir.

Üniversitelerin Fizik, Matematik, Makine, Bilgisayar, Yazılım, Elektrik Elektronik Mühendisliği gibi bölümlerinden mezun olan kişiler 3D üretim mühendisi olarak çalışabilir.

Hayatta bir gün bile çalışmadım, hepsi keyiften ibaretti.

(Edison)

POPÜLER MESLEKLER

Aktüerya Uzmanı

Aktüer ya da aktüerya uzmanı olarak bilinen bu meslek grubundaki kişiler, finansal açıdan risk değerlendirmesi yapan, buna bağlı çözüm yolları geliştiren ve geliştirdiği önerileri sunarak uzun vadede ortaya çıkabilecek neticeleri analiz eder. Bu değerlendirmeleri yaparken; ölüm, yaralanma, hastalanma, sakatlanma ya da emeklilik gibi durumların yanında hırsızlık, kazalar, deprem, sel ya da yangın gibi afetleri de içine alan bir risk değerlendirmesi yapar. Risk analizi sonucunda ise finansal kayıpları engelleme ya da en aza indirme yolunda bazı adımlar atılmasını sağlar.

Epidemiyolog

Epidemiyologlar, içinde bulunulan toplumda ortaya çıkabilecek hastalıkların yanında, buna bağlı sağlık koşulları ve kazaların araştırma sürecini başından sonuna kadar yürüten kişilerdir. Çalışma esnasında olayın görülme sıklığı, yeri ve şekli gibi birçok kıstası kullanarak analiz yaparlar. Bu analiz sonucunda elde edilen bilgiler ışığında yeni önlemler alınmasına ve yol haritası oluşturulmasına katkı sunarlar.

İklim Mühendisi

Çeşitli faktörlere bağlı olarak meydana gelen iklim felaketleri; seller, kuraklıklar ve orman yangınları sebebiyle iklim bilimine olan ihtiyaç önem arz etmektedir. Hava durumunu ve iklimleri inceleyen, buna bağlı çözüm yolları üreten iklim biliminin önemi giderek artmaktadır. Dolayısıyla hava durumu kontrol mühendisliği de yeniçağın en popüler meslekleri ya da bir başka deyişle geleceğin meslekleri arasında yerini alıyor. Küresel ısınmanın olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak ya da hafifletmek için hava durumu kontrol mühendislerine tüm insanlığın ihtiyacı olacaktır.

Sentetik Biyoloji Uzmanı

Dünyada en önemli besin maddelerinden biri kırmızı et, beyaz et ve balık. Bunların sınırlı kaynaklar olduğunu düşünürsek beslenme zincirinde insanlığı ne derece büyük bir tehlikenin beklediğini de az çok tahmin edebiliriz. Sentetik biyoloji alanında faaliyet gösteren uzmanlar, laboratuvar koşullarında yapay et üretebiliyor. Böylece herhangi bir hayvanın öldürülmesine de gerek kalmıyor. Her geçen gün vegan ve vejetaryen sayısının hızla arttığını da düşünürsek sentetik biyoloji uzmanlığının ne kadar revaçta olacağını görebiliriz. Üstelik et üretimi, işin sadece küçük bir kısmıdır. Bu bilim dalı sayesinde uzmanlar, birçok canlı organizmayı yapay yollarla üretebiliyor olacaktır.

E-Spor Koçu

Online oyunlarda artık daha fazla rekabet var ve bu durum oyunların gittikçe daha popüler bir hale gelmesine olanak sağlıyor. Çeşitli oyun turnuvalarında verilen büyük ödüller e-sporcuların sayısının da hızla artmasıyla sonuçlanıyor.

E-sporcuların gerekli motivasyonu edinebilmeleri, sürdürebilmeleri ve rekabet koşullarına uyum sağlayabilmeleri için bir antrenöre, mentöre ya da koça ihtiyaç duyduğunu da söylemek yanlış olmaz. E-spor dünyasına aşina bireylerin bir süre sonra e-spor koçu olarak motivasyon, konsantrasyon, çalışma disiplini, strateji ve etik konularında çalışarak ciddi gelirler elde etmeleri mümkün olacaktır. E-spor dünyasını sevenler için bu seçenek, en iyi meslekler arasında gösterilebilir.

Blockchain Uzmanı/Geliştiricisi

Kripto paraların altyapısını, teknolojisini ve gelecekteki konumunu kavrayabilecek kişilere de ihtiyaç duyulmaya başlandı. Yakın gelecekte adından çok daha fazla söz ettirecek kripto paraların altyapısı olan blockchain teknolojisine hakim çalışanlara artık çok daha fazla iş düşecektir. Üstelik blockchain teknolojisi sadece kripto para alım satımlarında değil; alışveriş, oy kullanma, evrak kayıt gibi birçok alanda kullanılabilir. Blockchain Uzmanlığı, gelecekteki meslekler arasında belki de en önemlilerinden biri olarak kabul edilebilir.

Mekatronik Mühendisi

Hem günümüzdeki hem gelecekteki meslekler arasında ilk sıralarda yer alan mekatronik mühendisliği, her ne kadar mekanik ve elektronik mühendisliğinin birleşimi olarak kabul edilse de aslında multi-disipliner bir alan olarak kabul edilmelidir. Zira makine mühendisliği, elektrik ve elektronik mühendisliği, bilgisayar mühendisliği ve kimi zaman endüstri mühendisliğinin faaliyet alanına giren işler yapabiliyorlar. Mekatronik mühendisi olanlar otomotiv, beyaz eşya, robotik üretim, havacılık gibi alanları da kapsayan çok geniş bir yelpazede iş bulabilirler. Üstelik dünya genelinde ihtiyaç duyulan bir meslek olduğundan iş bulma olasılığı yüksek olacaktır.

Metaverse Uzmanı

Akıl almaz bir hızla gelişen teknolojinin en yeni kavramlarından biri olarak düşünülen “Metaverse” kavramı, içinde yaşadığımız sosyal hayattan farklı bir evreni, 'gerçek ötesi' sanal bir dünyayı tanımlamaktadır. Bu kavram meslekleri de etkilemeye ve dönüştürmeye başlamaktadır. Uzmanlara göre 2030 yılına kadar metaverse ile ilgili onlarca iş kolu ve meslek ortaya çıkabilir. Metaverse meslekleri;

- Metaverse Planlamacısı
- Metaverse Ekosistemi Geliştiricisi
- Metaverse Siber Güvenlik Uzmanı
- Metaverse Odaklı Donanım Geliştiricisi
- Metaverse Eğitmeni
- Metaverse Dünyası Tasarımcısı

Prompt(Komut) Mühendisi

Prompt mühendisliği ya da bir diğer adıyla komut mühendisliği, yapay zekâ sistemlerinin geliştirilmesinde önemli rol oynayan bir meslek olacaktır. Promptlar, yani komutlar; doğal dil işleme modellerine kullanıcı tarafından verilen girişlerdir ve bu komutlar, sistemlerin üretimlerini ve çıktılarını almayı sağlar.

Prompt mühendisleri, giriş komutlarının tasarımında uzmandırlar. İyi bir prompt, istenen sonuçları doğru bir şekilde elde etmek için modele yönlendirici ve anlaşılır bir yol sunabilir. Ayrıca, promptların etkisini analiz ederek modelin performansını iyileştirebilir ve daha iyi sonuçlar elde etmek için promptları optimize edebilirler.

Yapay zekanın en verimli komutlarla yönlendirilmesi ve ortaya verimli sonuçların çıkması yeni çağın en önemli becerilerini gerektirdiğinden bu alanda çalışan mühendislere çok ihtiyaç olacaktır.

Lot Uzmanı

Nesnelerin interneti olarak bilinen bir kavramdır. Lot olarak kısaltılan bu kavram, etrafımızdaki neredeyse bütün her şeyin internete bağlı olarak işlem görmesini ifade etmektedir. Yani, akıllı binalarda yer alan klimalar, alarm sistemleri, güvenlik kameraları ve diğer birçok şey, nesnelerin interneti için başlangıç aşaması.

Bilgi teknolojileri uzmanı (Lot uzmanı), büyük veri merkezleri ile firmaların bilişim sistemlerini ayakta tutan kişidir. Bilgi teknoloji (Lot) uzmanı bilgisayar ağlarını, fiziksel donanımları, yazılımları, sistemleri, sesli ve görüntülü iletişim araçlarını yönetip aktif ve sorunsuz bir şekilde çalışmasını sağlar.Yakın gelecekte bütün elektronik aygıtları, uzaktan bile olsa internet

bağlantısı sayesinde yönetebileceğiz. Dolayısıyla bu alanda çalışacak yetişmiş insanlara ihtiyaç olacak.

GPT Uzmanı

GPT uzmanlığı, büyük dil modelleri olarak bilinen ve doğal dil işleme alanında devrim yaratan GPT (Generative Pre-trained Transformer) gibi sistemler üzerinde uzmanlaşmayı içeren bir meslek grubu olarak bilinmektedir. Henüz çok yeni olsa da gelişimini büyük bir hızla sürdürmektedir. GPT, geniş bir metin veri kümesiyle önceden eğitilmiş bir modeldir ve çeşitli görevler için kullanılabilir.

GPT uzmanları, bu modelleri anlamak, ayarlamak ve optimize etmek için derin bir anlayışa sahip olmalı, analitik düşünme becerilerini geliştirmelidir. Ayrıca, GPT'yi belirli kullanım durumlarına uyarlamak ve özelleştirmek için metin verilerini ve promptları yönetme gibi becerileri de dikkate alarak geliştirmek bu mesleği tercih etmek isteyenler için yerinde bir karardır. GPT uzmanları, dil modellerini kullanarak otomatik metin üretimi, dil anlama ve metin tabanlı soru-cevap sistemleri gibi birçok uygulama geliştirebilirler.

Biyometrik Yüz Okuma Uzmanı

Modern dünyada bir insanın sadece jest ve mimiklerine dikkat ederek; yüz hareketlerini inceleyerek hakkında bilgi sahibi olmak mümkün. Hatta kimi zaman karakter ve yönelimlerine dair de fikir verebilir. Bir diğer ismi "Antroface" olan biyometrik yüz okuma ve profil tanımlama güvenlik güçleri,

psikologlar, psikiyatrlar, iŖe alım uzmanları tarafından kullanılmaktadır. Bu alanda kendini geliŖtiren uzmanların yakın gelecekte çok fazla aranacağını söylemek mümkündür.

Ekoloji Uzmanı

Ekoloji kavramını kısaca özetlemek istersek; insan ve diğeri canlıların hem birbirleriyle hem de çevreleriyle kurdukları ilişkiyi inceleyen bilim dalı diyebiliriz. Hızla artan dünya nüfusu, etkisini günden güne daha fazla artıran küresel ısınma, yaşam alanlarının azalması ya da yok olması, su kaynaklarına erişim gibi sonuçlar göz önüne alındığında Ekoloji uzmanlarına da ihtiyacın artacağını söylemek mümkün.

Günümüzde ekoloji uzmanı sayısının çok az olmasından hareketle bu alanı seçen ve kendini geliştirenlerin ilerleyen yıllarda çok önemli kademelerde olma potansiyeli olduğunu söyleyebiliriz.

Mobil Uyg. ve Oyun Geliştiricisi

Mobil uygulama ya da oyun geliştirenler; alışverişten oyuna, güvenlik bankacılık işlemlerine, sağlıktan müzik dinlemeye kadar birçok farklı alanda hizmet sağlarlar.

Günümüzde, üretim süreçlerinde robotlar kullanılıyor ve robot kullanım oranı günden güne artıyor. Dolayısıyla robotlar, yepyeni mesleklerle tanışmamızı sağlayacak. Geleceğin meslekleri arasında en popüler olacıklardan biri de robot koordinasyon uzmanıdır. Bu uzmanlar, robotların

onarımını ve bakımının yanında etkili çalışma prensiplerini gözden geçirirler. Böylece robotlara yepyeni beceriler kazandırılabilir.

Veritabanı Mimarı

Veri mimarı, şirketler ve kurumlar için veri tabanı çözümleri oluşturur, veri mimarisini tasarlar. Verilerin bilişim sistemi aygıtları tarafından nasıl depolanacağını, yönetileceğini ve bu verilerin ne şekilde kullanılacağını belirler. Veritabanı mimarları, veritabanı oluşturmak için kodlama becerisi ve veri erişimini kullanırlar.

Veritabanı oluşturduktan sonra oluşan sorunları düzeltmek veya ortadan kaldırmak için çalışmalar düzenlerler. Oluşturulan veritabanı şirketin isteklerini karşıladığını anlamak ve devamlılığını sürdürmek için çalışanlar ile yakın çalışırlar. Şirketlerin temel işleyişinde sık kullanılan veritabanı türü; maaş bordrosu, envanter raporu ve müşteri memnuniyeti ile ilgili sistemleri oluşturmak için kullanılır.

Alternatif Enerji Danışmanı

Klasik enerji kaynaklarına alternatif olarak sunulan; güneş, rüzgar, jeotermal, dalga, gel-git ve akıntı ile hidrojen enerji üretimi aşamasında her türlü donanım ve elektrik- elektronik tesislerin kurulması, çalıştırılması, bakım ve onarım işlerinde teknisyen ile mühendis arasında görev yapan ara elemandır.

KAYNAKÇA:

- Cansoy, R. (2018). Uluslararası Çerçvelere Göre 21.Yüzyıl Becerileri ve Eğitim Sisteminde Kazandırılması. İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 7(4), 3112-3134. <https://doi.org/10.15869/itobiad.494286>
- Çiftçi, S.; Sağlam, A.; Yayla, A. (2021). 21. yüzyıl becerileri bağlamında öğrenci, öğretmen ve eğitim ortamları. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (24), 718-734. DOI: 10.29000/rumelide.995863.
- Göksel, N., & Kobak, K. (2023). Çocukların 21. Yüzyıl Becerilerini Kazanmalarına Yardımcı Sanal Öğrenme Ortamları: Roblox Örneği. Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi, 12(4), 969-983. Abdulkadir Çulha-Akın Soy -Mine Kocaman -Ercan Ballı .(2023).21. Yüzyıl Becerilerinin Kazandırılmasında Eğitimin Rolü.The Journal of Academic Social Science
- İsmail GELEN. (2017). P21-Program ve Öğretimde 21. Yüzyıl Beceri Çerçveleri (ABD Uygulamaları) (Vol. 1, pp. 15–29). Vol. 1, pp. 15–29. Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi.
- OECD. (2018). The future of education and skills: Education 2030. Retrieved from <https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20aper%20>
- Yıldırım, R., Utkugün, C., & Yurtseven, R. (2022). Öğretmenlerin 21. Yüzyıl Becerilerinin Öğretimine İlişkin Öz Yeterlik Algıları / Teachers' Perceptions of Self-Efficacy in Teaching 21st-Century Skills. E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 13(6), 28-44.
- Yüksek Öğrenim Kurumu (2019) Geleceğin Meslekleri Çalıştayı.
- Wagner, T. (2008). The global achievement gap: Why even our best schools don't teach the new survival skills our children need-and what we can do about it: Basic Books.

<https://doi.org/10.19160/e-ijer.1159560>

<https://muratakiyik.com.tr/21-yuzuil-becerileri/>

<https://doi.org/10.30703/cije.1265890>

<https://www.socialbusinessstr.com/2022/07/29/2022-sonrasi-gelecegin-en-populer-10-onu-acik-meslegi/>

<https://www.mentalup.net/blog/gelecegin-meslekleri>